

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia 25 marca 2024 r.

Poz. 1651

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR P-II.4131.2.123.2024 WOJEWODY PODKARPACKIEGO

z dnia 22 marca 2024 r.

Na podstawie art. 85, 86 i 91 ust. 1 oraz art.7 ust.2 pkt 11 i art.40 ust.2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz.40) oraz art.6 ust.1 ustawy z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach (Dz.U. z 2023 r. poz. 76)

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

-§ 10 i § 15 oraz słów w tytule uchwały „ i Odznaki Honorowej Gminy Świlcza” Uchwały Nr LXXVI/606/2024 Rady Gminy Świlcza z dnia 11 marca 2024 r. w sprawie ustanowienia herbu, flagi, flagi stolikowej, banneru, pieczęci, sztandaru, łańcuchów i Odznaki Honorowej Gminy Świlcza oraz zasad ich używania.

Uzasadnienie

Rada Gminy Świlcza podjęła w dniu 11 marca 2024 r. uchwałę Nr LXXVI/606/2023 w sprawie ustanowienia herbu, flagi, flagi stolikowej, banneru, pieczęci, sztandaru, łańcuchów i Odznaki Honorowej Gminy Świlcza oraz zasad ich używania. Uchwałę tę doręczono organowi nadzoru z dnia 13 marca 2024 r.

W podstawie prawnej w/w uchwały przywołano jedynie art.3 ust.1 ustawy z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach (Dz.U. z 2023 r. poz.76) mimo, że w tytule uchwały znalazł się zapis o ustanowieniu odznaki honorowej Gminy Świlcza. W treści uchwały oprócz ustanowienia herbu, flagi, flagi stolikowej, banneru, pieczęci, sztandaru i łańcuchów oraz zasad ich używania Rada Gminy Świlcza postanowiła w § 10 ustanowić Odznakę Honorową Gminy Świlcza określając jej wygląd w opisie i wzorach, a w § 15 zasady i tryb nadawania oraz noszenia tej odznaki.

W tym miejscu należy wskazać, że zgodnie z art.3 ust.1 w/w ustawy „ Jednostki samorządu terytorialnego mogą ustanawiać, w drodze uchwały organu stanowiącego danej jednostki, własne herby, flagi, emblematy oraz insygnia i inne symbole.”. Z kolei art.4 ust.3 przewiduje, że „ Odznaki honorowe za zasługi w działalności państwowej lub społecznej na rzecz rozwoju określonej jednostki samorządu terytorialnego są ustanawiane przez organ stanowiący tej jednostki.”, a w art. 6 ust.1 ustawodawca wskazał iż „Organy ustanawiające odznakę ustalają jej wzór oraz zasady i tryb jej nadawania i noszenia. Ustalenie wzoru odznaki honorowej oraz sposobu jej noszenia wymaga zgody Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.”.

Dokonując analizy przedmiotowej uchwały w kontekście przywołanych przepisów organ nadzoru wszczął pismem z dnia 15.03.2024 r. postępowanie nadzorcze w zakresie niedopełnienia obowiązku uzyskania zgody Prezydenta RP dla ustalenia wzoru odznaki honorowej i sposobu jej noszenia. Pełniący Funkcję Wójta Gminy Świlcza w piśmie z dnia 19.03.2024 r. potwierdził, że nie został spełniony warunek wskazany w art.6 ust.1 w/w ustawy.

Ustawodawca w odniesieniu do ustanawiania herbów, flag, emblematów oraz insygniów i innych symboli w ust.2 i 3 w art.3 w/w ustawy wskazał, że wzory symboli, o których mowa w ust. 1, ustanawiane są w zgodzie z zasadami heraldyki, weksylologii i miejscową tradycją historyczną (ust.2) a wzory tych symboli wymagają zaopiniowania przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej (ust.3). W odniesieniu do ustanowionych w/w uchwałą herbu, flagi, flagi stolikowej, banneru, pieczęci, sztandaru,

łańcuchów Gminy Świlcza zachowano wskazaną wyżej procedurę. Natomiast w odniesieniu do odznaki honorowej nie została wydana na dzień podjęcia badanej uchwały, wymagana art.6 ust.1 zdanie 2 cyt. ustawy, zgoda Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Podkreślenia wymaga fakt, iż organ stanowiący realizując kompetencję zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. W państwie prawa organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7 Konstytucji RP) wynika, że zadania i kompetencje a także sposób ich wykonania przez podmioty administracji publicznej są regulowane prawnie. Organ stanowiący jst realizując przysługujące mu kompetencje winien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu ustawowym. Przekroczenie kompetencji lub jej niewypełnienie w całości przez radę przy podejmowaniu uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenia prawa skutkujące stwierdzeniem nieważności uchwały odpowiednio: w zakresie, w którym przekroczono przyznane kompetencje albo w całości.

W opinii organu nadzoru w analizowanej sprawie przesłanką legalności uchwały jest jej podjęcie w oparciu o regulacje ustawy o odznakach i mundurach. Zgodnie z tą ustawą odznaki honorowe za zasługi w działalności państwowej lub społecznej na rzecz rozwoju jst są ustanawiane przez organ stanowiący tej jednostki. Organy ustanawiające taką odznakę ustalają jej wzór oraz zasady i tryb jej nadawania i noszenia. Ustalenie wzoru odznaki honorowej oraz sposobu jej noszenia wymaga zgody Prezydenta RP.

Należy podkreślić, że ustawodawca w aktualnie obowiązującym stanie prawnym dokonał wyraźnego oddzielenia regulacji odnoszącej się do ustanawiania przez jst herbów, flag, emblematów oraz insygniów i innych symboli od odznak honorowych.

Przenosząc powyższe na realia analizowanego stanu faktycznego trzeba stwierdzić, że Rada Gminy Świlcza w odniesieniu do herbu, flagi, flagi stolikowej, banneru, pieczęci, sztandaru, łańcuchów wypełniła upoważnienie ustawowe oraz procedurę zawartą w w/w ustawie w całości, natomiast w odniesieniu do postanowień dotyczących ustanowienia odznaki honorowej nie dopełniła obowiązku uzyskania zgody Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej odnośnie ustalenia wzoru tej odznaki i sposobu jej noszenia.

Powyżej opisane uchybienie należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa powoduje, że akt prawny pozostaje w całości lub części w wyrażnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, a sprzeczność ta jest oczywista, bezpośrednia i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść do obrotu prawnego. (wyrok WSA w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., wyrok WSA w Opolu z dnia 24 kwietnia 2019 r. sygn.. akt II SA/Op 859/18, wyrok WSA w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r. sygn.. akt IISA/Gd 693/18).

Mając powyższe na uwadze tj. istotne naruszenie przepisu art. 6 ust.1 w/w ustawy organ nadzoru jest zobligowany do stwierdzenia nieważności badanej uchwały w zakwestionowanej części.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie ul. Kraszewskiego 4 A za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego w terminie 30 dnia od daty jego otrzymania.

z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO

Mariusz Jabłoński
Dyrektor Wydziału Prawnego i Nadzoru